

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettsiden: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: Sund kyrkjelege fellesråd/Sund sokneråd

Adresse: Kyrkjevegen 30, 5378 Klokkarvik

Kontaktperson: Beate Husa, Kyrkjeverje

Høringsnotatet «Veivalg for fremtidig kirkeordning» vart handsama i Sund kyrkjelege fellesråd/Sund sokneråd i møte 22. april 2015. Svarene nedanfor representerer fleirtallet (9 røyster) sitt syn. Mindretallet (1 røyst) røysta følgjande på spørsmåla 1, 11, 12, 16, 17, 18 og 19:

Det er viktig for den lokale kyrkja å ha eit godt og nært samarbeid med kommunen.

Arbeidsgjevaransvaret bør likevel sjåast i samanheng med tilsynsansvaret biskopen har. Ja, arbeidsgjevaransvaret er eit svært viktig verkøy i den mykje omtala «verktøykassa» for biskopen. Det vil truleg bli eit for stort steg å flytte arbeidsgjevaransvaret for alle tilsette opp til biskop/bispedømenivå. Og ei samansmelting av embete og råd vil etter vårt syn gå ut over begge. Difor forslår vi ei modifisert utgåve av dagens ordning, der soknet og det almene prestedømet står sterkt med sin stadeigne profil, samstundes som biskopen blir sett istand til å føra eit fullstendig tilsyn med den ordinerte tenesta (Ord og sakrament). Etter vårt syn er det for enkelt å seie at særpreget til bl.a. prestenesta bør ivarekast gjennom prostetenesta. I praksis er det ofte slik, men vi meiner at både Bibel og kyrkjhistorie vitnar klart om at dette skal ivarekast av biskopen.

Høringsspørsmålene

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: JA

- Då Sund kyrkjelege Fellesråd/Sund sokneråd gav uttale i samband med refleksjonsnotatet i 2012 var vårt innspel at ein burde utvide fellesrådsområda, til dømes tilsvarande dagens prostigrenser, og la arbeidsgjevaransvaret for alle tilsette ligge på det nivået. Mange andre aktørar gav liknande innspel.
- I mellomtida har regjeringa sett i gang ein omfattande prosess med ambisjon om at dei aller fleste kommunar i landet skal slå seg saman med ein eller fleire nabokommunar og bli større og meir robuste. Dei nye kommunegrensene bør såleis utgjere dei nye fellesråds grensene, og arbeidsgjevaransvaret for alle tilsette bør ligge her.
- Den lokale kyrkja er avhengig av eit godt og nært samarbeid med politisk styring i kommunen. Vi meiner dagens finansieringsmodell bidreg til at lokalpolitikarane kjenner ansvar og engasjement i forhold til kyrkjeøkonomien i sin kommune. Vi trur også at dette i sum gjer at kyrkja får meir igjen i kroner og øre. Men det krev mykje arbeid og dialog. Flyttar ein arbeidsgjevaransvaret opp til bispedømmenivå, slik fleirtalet i kyrkjerådet foreslår, vil dialogen bli svært krevjande og det er fare for at engasjementet blir svekka. Vi er også redd for at det vil bli mindre pengar til kyrkja totalt sett, og at politikarar vil krevje øyremerking, stadige evalueringar av kyrkjeøkonomi og administrasjon, og strengare kuttkrav enn ein ser i dag.
- Skal vi lukkast med å være ei landsdekkande folkekyrkje også i framtida, må vi ta vare på og hegne om det lokale engasjementet. Jo nærmare soknet vi plasserer makt og mynde, jo større trur vi motivasjonen og innsatsviljen vil være.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: JA

- Vi trur at dagens ordning, der ein stor del av finansieringa kjem frå kommunane, er den modellen som gjev kyrkja mest tilbake i kroner og øre. Denne modellen vil bidra til at lokalpolitikarane kjenner ansvar og eigarskap til lokalkyrkja si drift.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

- Vi meiner at ei kombinasjonsløysing vil være det beste. Det offentlege bør som eit minimum ta hovudansvar for finansiering av vedlikehald og drift av bygg.
- I valet mellom medlemsavgift og livssynsavgift meiner vi livssynsavgift kravd inn over skattesetelen er det beste.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar:

- Med ny organisering tilsvarande nye kommunegrenser vil talet på fellesråd reduserast kraftig. Vi trur dette vil gje ei betre og meir rasjonell drift slik at fleire av kronene kan brukast til det kyrkjelydsbyggjande arbeidet ute i sokna.
- Med større kommunar meiner vi at det ikkje vil være behov for eit folkevalt bispedømmeråd.
- Vi meiner det bør vurderast andre modellar for val av utsendingar til kyrkjemøtet. Ein modell kan være at ein vel medlemmar til kyrkjemøtet frå bispedømme direkte, for eksempel slik: kvart fellesrådsområde har rett til å sende eit tal delegatar til eit bispedømmemøte basert på talet på medlemmer i sitt område. Desse delegatane vel eit bispedømmestyre som har ansvar for strategiarbeid, planar etc i bispedømmet. Bispedømmemøtet vel også delegatar til kyrkjemøtet.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

- Vi meiner det blir vanskeleg å sette absolutte kriterier for soknestørrelse og inndeling, men at dette må være gjenstand for ein heilskapleg vurdering der mellom anna geografi, tradisjon og folketal tel med.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: JA

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar:

- Etter at kommunereforma er gjennomført forventer vi at landet består av større kommunar dei fleste stader, då bør fellesorgan for fleire sokn ligge på kommunenivå/evt.prostinivå.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar:

- Ingen innspel.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Vi meiner at nærleiksprinsippet bør være utgangspunktet: oppgåvene må løysast på lågast mogeleg nivå. Det kan likevel hende at nokre oppgåver må løftast høgare.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Vi vil at soknepresten skal få være prest. Som hovudregel bør han eller ho sleppe å være dagleg leiar.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

- Med vårt framlegg til modell vil biskopen sleppe å ha arbeidsgjeveransvar. Vi trur dette vil være ein god og tenleg ordning for kyrkja og for bisperollen. Biskopen kan då ha si fulle merksemd på å «ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere» slik det står i tenesteordninga for biskopar.
- Biskopen må ha tilsynsansvar med kyrkjelydar og tilsette som i dag, og gjennom tilsynsansvaret må ein gje biskopen ein verktøyskasse som gjer han eller ho i stand til å utøve dette på ein god måte.
- Kommunane er godt kjent med tilsyn. Mange ulike instansar har høve til å bidra til at kommunane gjer den jobben dei skal, og sørgjer for at lovverk, overordna planverk og kommunen sine eigne vedtekne planar vert fulgt, jamfør fylkesmannen sine oppgåver. Dette er eit eksempel på at ein kan ha stor innflytelse, utan arbeidsgjeveransvar.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

- Ei sentral rolle i samband med tilsetting av prestar og andre vigsla medarbeidarar
- Ordinasjon av prestar og eventuell oppheving av denne
- Kvalitetssikra dei vigsla sin teneste, og ha tilsyn med andre medarbeidar og med kyrkjelydane

- Gje bindande pålegg knytt til tilsette si tenesteutøving
- Forordna gudstenester
- Godkjenningsansvar i samband med lokale planar for diakoni, kyrkjemusikk, trusopplæring og gudstenesteliv

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som i dag

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: NEI

- Med større kommunar meiner vi at det ikkje vil være behov for eit folkevalt bispedømmeråd.
- Vi meiner det bør vurderast andre modellar for val av utsendingar til kyrkjemøtet. Ein modell kan være at ein vel medlemmar til kyrkjemøtet frå bispedømma direkte, for eksempel slik: kvart fellestrådsområde har rett til å sende eit tal delegatar til eit bispedømmemøte basert på talet på medlemmer i sitt område. Desse delegatane vel eit bispedømmestyre som har ansvar for strategiarbeid, planar etc i bispedømmet. Bispedømmemøtet vel også delegatar til kyrkjemøtet.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: INGEN

- Vi meiner folkevalt bispedømmeråd bør opphevast, og erstattast av eit bispedømmestyre, utpekt av utsendingar frå fellestråda, sjå svar i spørsmål 4) og 14)
- Bispedømmestyret må få ansvar for strategi – og planarbeid i bispedømmet

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: JA

- Arbeidsgjevaransvaret bør ligge på fellestrådsnivå

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: Alle arbeidsgjevarfunksjonar må ligge på fellestrådsnivået.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Dette bør som hovedregel unngås.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Dette bør ivaretakast gjennom prostetenesta.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

- Kyrkjemøtet kan ha den rollen dei har, men må peikast ut på ein annan måte enn i dag.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

- Vi meiner det bør vurderast andre modellar for val av utsendingar til kyrkjemøtet. Ein modell kan være at ein vel medlemmar til kyrkjemøtet frå bispedømme direkte, for eksempel slik: kvart fellesrådsområde har rett til å sende eit tal delegatar til eit bispedømmemøte basert på talet på medlemmer i sitt område. Desse delegatane vel eit bispedømmestyre som har ansvar for strategiarbeid, planar etc i bispedømmet. Bispedømmemøtet vel også delegatar til kyrkjemøtet.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

NEI

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Ingen synspunkt.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Vi meiner alle bispedømmet må være representert i rådet.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Ingen innspel

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: NEI

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: NEI